

Nr 123.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående avskrivning av viss fordran hos förre konsuln i New York K. Woxen; given Stockholms slott den 9 februari 1934.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen ministern för utrikes ärendena hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Richard Sandler.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 9 februari 1934.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Ministern för utrikes ärendena anför:

År 1898 avvek dåvarande svenske och norske konsuln i New York Karl Woxen från sin post efter att, som det befanns, hava förskingrat omkring 140,000 kronor av anförtrodda medel. Verkställda efterforskningar ledde icke till hans anträffande, så att han kunnat ställas inför rätta. Utredningen av förskingringen gav vid handen, att denna omfattade såväl statsmedel som enskilda medel, främst sådana som härrörde från kvarlåtenskap. För att hålla de enskilda svenskar skadeslösa, som genom förskingringen tillskyndats förluster, anvisade 1899 års riksdag, i enlighet med därom av Kungl. Maj:t i proposition nr 68 framlagt förslag, ett belopp av omkring 70,000 kronor till

täckande av dessa förluster. Samtidigt beviljade stortinget ett belopp av omkring 30,000 kronor såsom gottgörelse för motsvarande i norska ärenden uppkomna förluster.

Vad åter angick de av Woxen till ett belopp av kronor 37,712:28 förskingrade statsmedel, utgjordes dessa av konsulat- och expeditionsavgifter, vilka, därest de vederbörligen kommit utrikesdepartementet till handa, skulle jämlikt för den dåvarande konsulskassan gällande bestämmelser hava direkt redovisats å kassans inkomstsida. Vid sådant förhållande ansågs det riktigt, att i avvaktan på den boutredning, som i sinom tid kunde komma att verkställas i Norge, där Woxen var hemmahörande, nu angivna belopp fördes inom linjen i kassans räkenskaper såsom en osäker fordran. Beslut härom fattades vid föredragning den 22 mars 1901, varvid Kungl. Maj:t samtidigt förordnade, att i Woxens bo skulle till ersättande anmälas dels ifrågavarande belopp, dels vissa kostnader för utredning rörande förskingringen, kronor 2,476:16, sammanlagt alltså kronor 40,188:44. Genom nådigt beslut den 14 juni samma år förordnades vidare, att i boet skulle såsom fordran anmälas jämväl vad som med stöd av riksdagens förenämnda beslut utbetalats till enskilda målsägare, nämligen kronor 71,404:84, vadan den sammanlagda i boet anmälda fordran kom att utgöra kronor 111,593:28.

När sedan efter unionsupplösningen konsulskassan likviderades och för Sveriges del ersattes av vederbörliga anslag under tredje huvudtiteln, överfördes beloppet kronor 37,712:28 till ett konto »Osäkra fordringar hos konsul» i utrikesdepartementets räkenskaper, där det redovisades inom linjen. De övriga beloppen hava däremot givetvis icke förekommit i räkenskaperna annat än som utgifter vid den tidpunkt, då de utbetalades.

År 1907 träffades mellan de båda regeringarna överenskommelse om slutlig uppgörelse i Woxens bo. Sedan av den därvid erhållna behållningen vederbörlig andel tillförts svenska statskassan och vissa jämkningar av fordringsbeloppen ägt rum, fastställdes Sveriges återstående sammanlagda fordran till kronor 89,339:86. Den i utrikesdepartementets räkenskaper inom linjen redovisade fordran minskades i samband härmed till kronor 37,267:31.

Genom förmedling av norska regeringen hava sedermera under årens lopp, senast år 1930, i norsk lag föreskrivna åtgärder vidtagits, varigenom svenska regeringen förbehållit sig rätten att föra talan i målet, därest tillfälle härtill skulle erbjuda sig.

I sin den 15 december 1933 avgivna berättelse över verkställd granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning hava riksdagens revisorer under § 4 framhållit, att då någon utsikt att erhålla ytterligare likvid för omhandlade fordran näppeligen syntes förefinnas, det förefölle revisorererna tämligen meningslöst att fortfarande balansera densamma i utrikesdepartementets räkenskaper, vadan revisorererna ville förorda, att åtgärder måtte vidtagas för avskrivning i räkenskaperna av meranämnda fordran. Skulle mot förmodan något belopp av densamma komma att inflyta, borde beloppet i fråga redovisas i riksstaten å inkomsttiteln »Diverse inkomster».

Anmodad att inkomma med utlåtande i ärendet har sändebudet i Oslo i skri-

velse den 24 januari 1934 meddelat, att i norska utrikesdepartementet motsvarande fordran — vilken redan år 1908 bokförts som förlust — betraktades såsom med största sannolikhet värdelös. Den hade i likhet med den svenska hittills bevakats för undvikande av preskription, men troligen komme vid utgången av löpande tioårsperiod år 1940 icke ens härför erforderlig åtgärd att vidtagas. — Statskontoret har i ett den 26 januari 1934 dagtecknat yttrande uttalat, att det ville synas ämbetsverket, som om anledning förefunnes att hos riksdagen nu begära medgivande till att ifrågavarande fordran måtte få avskrivnas.

Med hänvisning till anförda omständigheter samt under åberopande av riksdagens revisorers och de hörda myndigheternas uttalade mening anser jag mig böra tillstyrka, att riksdagen förelägges förslag om avskrivning av statsverkets fordran hos Woxen, vilket skulle innebära, att dels åtgärder för avbrytande av preskription ej vidare behövde ifrågakomma samt dels det belopp av kronor 37,267:31, som för närvarande i utrikesdepartementets räkenskaper redovisas inom linjen å ett konto, benämnt »Osäkra fordringar hos konsuler», finge ur samma räkenskaper avföras. Jag får sålunda hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att statsverkets fordran hos förre konsuln i New York K. Woxen må avskrivnas.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall till riksdagen avlätas.

Ur protokollet:

U. Barck-Holst.
